

Predgovor

„U godinama, koje su jeli skakavci“ bitno je bilo sačuvati veru u dan D i raditi i pripremati se za ono posle. Intelektualna i profesionalna znatiželja usmerili su me na pitanje da li će se posle dana D naša privreda i preduzeća moći uspešno nositi sa stranim partnerima i konkurentima i šta je potrebno činiti da se to i obezbedi. Polazna postavka, koju sam kasnije morala ispraviti, bila je da u periodu izolacije i samoizolacije moramo održavati kondiciju da bismo se uspešno vratili u svet.

Čitajući dostupnu, pre svega anglosaksonsku, stručnu literaturu koja se bavi pitanjima uspešnosti funkcionisanja savremenog preduzeća i privreda shvatila sam da je sve bitno drugojačije i novo. Svet je ušao u novu civilizacijsku fazu razvoja i više ništa nije isto kao što je bilo. Naše pripreme ne mogu i ne smeju da budu samo treninzi na suvom, sa većim ili manjim korekcijama, već velike i sveobuhvatne promene u stavovima, načinima razmišljanja, ponašanja i rada. Samo bitno promenjeni uspešno možemo da se vratimo u svet.

U razvijenom svetu privredna praksa išla je i ide ispred teorijskih uobličavanja. U dostupnim pisanim materijalima nailazila sam na priloge koji se po pravilu bave nekim usko specijalističkim pitanjem ili nekim aspektom problema. Njihovo razumevanje, prihvatanje i efekti uvođenja u praktičan rad i ponašanje u vrlo visokom stepenu zavise od spoznavanja i razumevanja celine problema i kvalitetnog vladanja odgovorom na pitanje – kako uspešno funkcionisati u savremenom svetu. Ova činjenica usmerila me je na potrebu da akcenat stavim na spoznavanje nove filozofije ili koncepcijsko-metodološke osnove uspešnog funkcionisanja preduzeća u savremenom svetu i osnovna i najznačajnija pitanja vezana za ovo funkcionisanje. Kada imamo kvalitetno nacrtano stablo ili kada vladamo abecedom, lako je dodavati lišće i lako je pisati tekstove.

Izučavajući pitanje funkcionisanja savremenog preduzeća, vrlo dugo, imala sam osnovnu nameru da iniciram i dajem doprinose promenama u mikrosvetu ili preduzeću i užoj sredini u kojoj radim. Visoka međuzavisnost koja karakteriše savremeni svet suočila me je sa činjenicom da se svi i da se sve u našoj privredi i društvu mora značajno menjati i to u pravcu osposobljavanja za uspešno funkcionisanje u informatičkoj eri.

Bez pretenzija da izlažem apsolutnu istinu i delim lekcije i spasonosne formule, ovim radom želim da dam prilog spoznavanju jednog novog i bitno promenjenog sveta, čiji smo deo, i prilog definisanju svega onoga što treba da promenimo da bi naša preduzeća uspešno funkcionisala. Civilizacijske i strateški orijentisane promene koje moramo da sprovodimo takve su da, po onoj narodnoj poslovice tri puta moramo meriti pre nego što sečemo. Našu veliku razvojnu zadocnelost za svetom prati okoštalost „underground“ prakse funk-

cionisanja, što sve uslozava problem definisanja i sprovođenja preko potrebnih civilizacijskih i strateški orijentisanih promena. Pred nama su veliki, sveobuhvatni, dugoročni zadaci sprovođenja promena u sebi i u svetu kojim upravljamo.

Strukturu rada i stil pisanja prilagodila sam kadrovima različitih profila i struka, koji rade u preduzećima i koji treba da se jave u ulozi inicijatora i nosilaca prvo kvalitetnih priprema, a zatim i sprovođenja aktuelnih promena. Jedan od zaključaka analize afirmativne prakse u svetu je da se edukacija i istraživačko-razvojni rad, kao faktori ovih promena, nalaze u preduzećima.

Zahvaljujem se Luci Bar, Zepterbanci, Komerc Servisu, Dijamantu, Kompaniji Simin, Grupaciji My Home, Gorenju i Deloitte & Touth na finansijskoj i moralnoj pomoći i podršci pri štampanju kviige.

23. decembra 2000. godine

Autor